

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Στις 21-22 Μαΐου 2024 διεξήχθη με μεγάλη επιτυχία το συνέδριο με τίτλο **"Οι Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες στον 21ο αιώνα"** στην πανεπιστημιούπολη του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο. Το συνέδριο συνδιοργάνωσαν το Πανεπιστήμιο Κρήτης από κοινού με το Πάντειο Πανεπιστήμιο, το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, το ΚΕΜΕ, την Περιφέρεια Κρήτης και το Δήμο Ρεθύμνου.

Στο συνέδριο συμμετείχαν εκπρόσωποι θεσμικών φορέων όπως ο Γενικός Γραμματέας του ΥΠΑΙΘΑ κ. Ζώρας, ο Πρόεδρος της ΕΘΑΑΕ κ. Μήτκας, ο Αντιπρόεδρος του ΕΣΕΤΕΚ κ. Δοξιάδης, ο Πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης κ. Βρυζίδης, η Πρόεδρος του ΕΛΙΔΕΚ κ. Χρυσόχου. Εκπρόσωποι ερευνητικών κέντρων όπως η Πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ), κ. Γεωργιάδου, του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών κ. Σαρηγιάννης, του ΚΕΠΕ κ. Λιαργκόβας και η κ. Χαρλαύτη, Διευθύντρια του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών του ΙΤΕ. Από την πλευρά του Πανεπιστημίου Κρήτης συμμετείχαν ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Κοντάκης, οι Αντιπρυτάνεις κκ. Κοσσιώρης και Σπανουδάκης, οι Κοσμήτορες των Σχολών του Ρεθύμνου και πολλοί Πρόεδροι Τμημάτων. Κεντρικοί ομιλητές ήταν ο κ. Άγγελος Χανιώτης, καθηγητής στο Institute of Advanced Studies στο Πρίνστον των Ηνωμένων Πολιτειών, και ο Ηλίας Ντίνας, καθηγητής στο European University Institute της Φλωρεντίας και Αν. Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Τις εργασίες του συνεδρίου χαιρέτησαν εκ μέρους του Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Αρναουτάκης, ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Γιώργος Ματαλιωτάκης και εκ μέρους του Δημάρχου Ρεθύμνης κ. Μαρινάκη, ο Αντιδήμαρχος Παιδείας κ. Νεκτάριος Παπαδόγιαννης. Στο συνέδριο μίλησε σημαντικός αριθμός προσκεκλημένων καθηγητών από πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής ενώ το παρακολούθησε πλήθος καθηγητών και φοιτητών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τις εργασίες του συνεδρίου άνοιξε η Χορωδία του Πανεπιστημίου Κρήτης υπό τη διεύθυνση της κ. Βιτώρου και με πιανίστα τον κ. Κιαγιαδάκη.

Η **Πρύτανης του Παντείου Πανεπιστημίου και Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής κ. Χριστίνα Κουλούρη** τόνισε ότι "Το Πάντειο πανεπιστήμιο είναι ίσως το μοναδικό στην Ελλάδα που είναι μονοθεματικό, αφιερωμένο στις κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες και επομένως μας ενδιαφέρει πάρα πολύ αυτήν τη στιγμή η κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα ακαδημαϊκά τμήματα, οι σπουδές στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, οι προοπτικές που έχουν οι απόφοιτοι και τα επαγγελματικά δικαιώματα και κυρίως ο τρόπος με τον οποίο αξιολογείται το επιστημονικό έργο που παράγεται σε αυτά τα πεδία ... Οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, δεν αποτελούν απλώς μια εξειδίκευση, δεν δίνουν μόνο ένα πτυχίο αλλά διαμορφώνουν τις επόμενες γενιές και επομένως εξασφαλίζουν το μέλλον της Ελλάδας. Η

πολιτιστική μας κληρονομιά είναι αυτή που πρέπει να προβάλλει διεθνώς η Ελλάδα, και είναι λυπηρό να βλέπουμε να υπάρχει μία τάση να μη χρηματοδοτείται η έρευνα σε αυτές τις επιστήμες και μην ενισχύονται τα Τμήματα στα οποία διδάσκονται".

Ο Αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης και Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής κ. Δημήτρης Μυλωνάκης αναφέρθηκε "στον αυξανόμενο ρόλο των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών στη σύγχρονη εποχή και την ανάγκη ενίσχυσής τους από την Πολιτεία". Σύμφωνα με τον ίδιο "κανένα από τα μείζονα προβλήματα και προκλήσεις της σύγχρονης εποχής, από την παγκόσμια οικονομική κρίση και την πανδημία, μέχρι την κλιματική αλλαγή, το μεταναστευτικό και τις νέες τεχνολογίες δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά χωρίς τη συνδρομή των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών". Τόνισε δε τη σημασία του συνεδρίου, αναφέροντας ότι είναι πρώτη φορά που εκπρόσωποι των κοινωνικών και των ανθρωπιστικών επιστημών αλλά και των επιστημών αγωγής βρίσκονται για δύο ημέρες στον ίδιο χώρο με εκπροσώπους των θεσμικών φορέων συζητώντας και αναζητώντας λύσεις στα προβλήματα.

Ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας κ. Ζώρας, τόνισε ότι "είμαστε τυχεροί στην Ελλάδα, που έχουμε τόσο υψηλής ποιότητας κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες και σπουδαίους επιστήμονες που τις υπηρετούν". Ανέφερε ως παράδειγμα το Πανεπιστήμιο Κρήτης όπου "οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες αναπτύσσονται διαρκώς και πρωτοπορούν", αναφέροντας πολλά συγκεκριμένα παραδείγματα όπως το KEME, τον Περιφερειακό Μηχανισμό Παρακολούθησης της Αγοράς Εργασίας, το ERA Chair "Talos Center in Artificial Intelligence for Humanities and the Social Sciences" κ.ά. Ο Γενικός Γραμματέας εξήρε το ρόλο του συνεδρίου που, όπως είπε, "αποτελεί ένα πρώτο βήμα διεπιστημονικού διαλόγου, κι εύχομαι ειλικρινά να εξελιχθεί σε θεσμό, ενδεχομένως με τη μορφή του Πάγιου Συνεδρίου". Τόνισε δε ότι "η Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου θα περιμένει με μεγάλο ενδιαφέρον τόσο τα πορίσματα, όσο και τα πρακτικά του Συνεδρίου".

Ο Πρόεδρος της ΕΘΑΑΕ κ. Μήτκας αναφέρθηκε στην ανάγκη εκσυγχρονισμού των σπουδών στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της νέας εποχής: "Τα τμήματα ανθρωπιστικών σπουδών πρέπει να εμπλουτίσουν τα προγράμματά τους και να αξιοποιήσουν τα τεχνολογικά εργαλεία ώστε να εφοδιάζουν τις/τους αποφοίτους τους με σύγχρονες ψηφιακές δεξιότητες που θα τους δίνουν τη δυνατότητα απασχόλησης σε νέα περιβάλλοντα και να καταστήσουν σαφές ότι οι εργασιακές προοπτικές των αποφοίτων δεν πρέπει να περιορίζονται στον χώρο της σχολικής εκπαίδευσης". Παρουσίασε μία σειρά από ενδιαφέροντα στατιστικά στοιχεία της ΕΘΑΑΕ για τις τάσεις που επικρατούν σε αυτές τις επιστήμες τονίζοντας ότι ένα μείζον πρόβλημα είναι η μειωμένη ελκυστικότητα

αυτών των επιστημών στον μαθητικό πληθυσμό όπως φαίνεται από τη μείωση των βάσεων εισαγωγής, τις κενές θέσεις και τη μείωση του αριθμού των μαθητών/τριών στη θεωρητική κατεύθυνση.

Ο καθηγητής στο Institute of Advanced Studies στο Πρίνστον και μέλος του Ανωτάτου Συμβουλίου της ΕΘΑΑΕ κ. Χανιώτης αναφέρθηκε στα προβλήματα που επιβαρύνουν τις ανθρωπιστικές επιστήμες και ιδιαίτερα την αρχαιολογία που συνίστανται στην έλλειψη συντονισμού της έρευνας καθώς εμπλέκονται τρία διαφορετικά Υπουργεία και στον κατακερματισμό της γνώσης και την υπερεξειδίκευση. Κατά τη γνώμη του "κάθε συζήτηση για την έρευνα πρέπει να έχει αφετηρία τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση καθώς αυτή τροφοδοτεί τα πανεπιστήμια με φοιτητές και σε αυτήν καταλήγει μεγάλο ποσοστό των πτυχιούχων των φιλοσοφικών σχολών". Τέλος, τόνισε την ανάγκη για μία εθνική στρατηγική για την έρευνα και για τις απαραίτητες θεσμικές και οργανωτικές αλλαγές που χρειάζονται με κυριότερη τη σύνδεση ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας στο ίδιο υπουργείο, σε Υπουργείο Ανώτατης Παιδείας και Έρευνας, με χωριστό υπουργείο για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Στο τέλος του συνεδρίου, ήταν κοινή η πεποίθηση των συνέδρων τόσο για την επιτυχία του συνεδρίου όσο και για την αναγκαιότητα ενός πιο μόνιμου θεσμού διαλόγου ανάμεσα στους εκπροσώπους των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και των θεσμικών φορέων της Πολιτείας.